

Purjelennon talvipäivät 15.3.2025 Fabriikki

Edunvalvonnan ajankohtaista 2025

Ilmatila 2027-hanke

🌐 Suuri ilmatilaan liittyvä uudistushanke, jonka tarkoituksena on optimoida ilmatilarakenne vastamaan tulevaisuuden tarpeita.

- Edellinen ilmatilahanke tehty Suomessa 2014

🌐 Ajureina mm.

- Alailmatilan uudelleenjärjestely
- Erilaiset digitalisaatiohankkeet
 - Ilmatilan dynaamisuuden tehostaminen
- Kaupunkialueella tapahtuvan ilmailun edistäminen
- U-Spacen tuloon valmistautuminen
- Muuttuva kalusto Puolustusvoimien ilmailussa
- Kansainvälinen yhteistyön lisääntyminen sotilasilmailussa

🌐 Ylätason tavoitteita mm.

- Lentoturvallisuuden varmistaminen
- Mahdollistetaan myös miehittämättömän ilmailun toimintaedellytykset

Ilmatila 2027-hanke

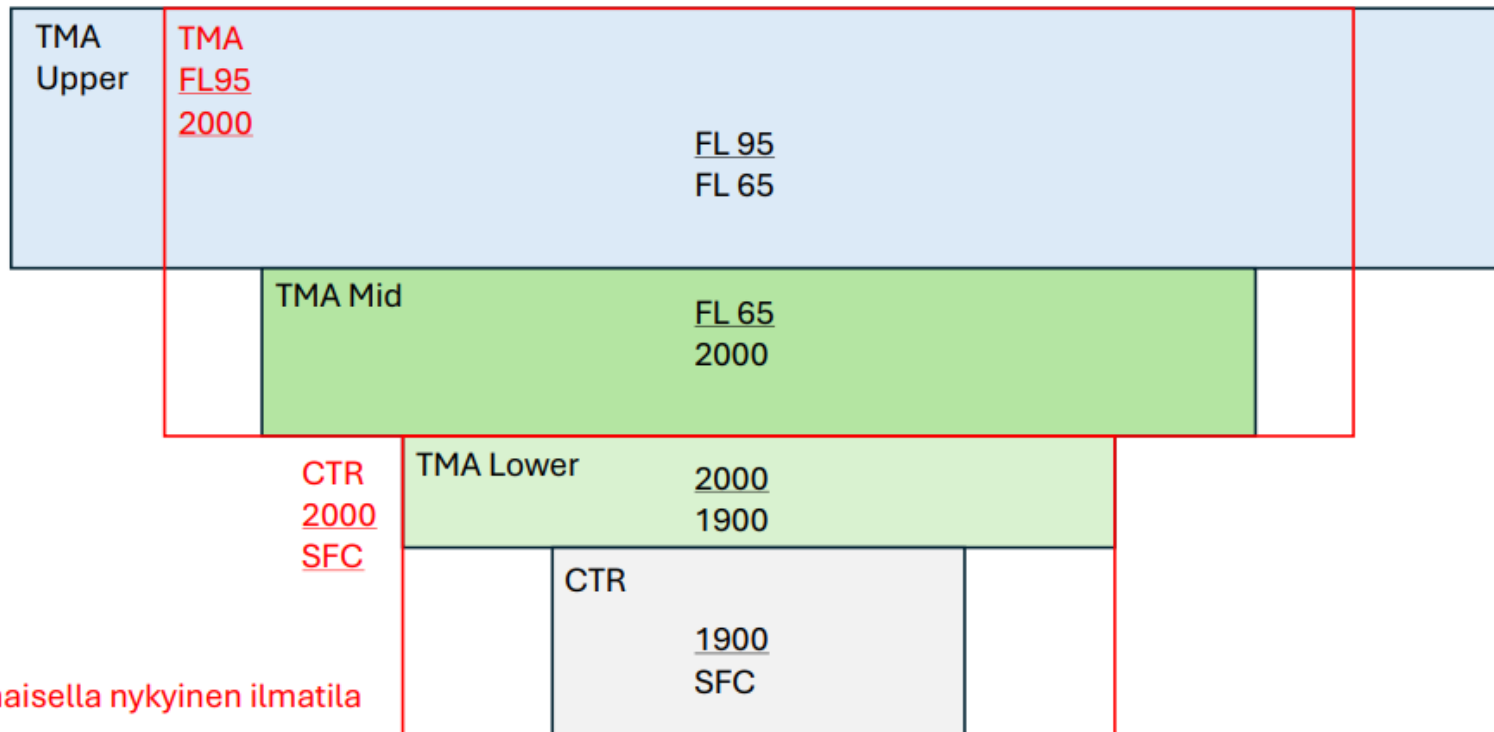
- Kaikkien ilmatilan käyttäjien huomioiminen
 - Joustava ja tehokas ilmatilan käyttö
 - Alailmatilan käytön uudet tarpeet ja varausalueiden tarveharkinta
- Suunnittelun perusteista
 - Suunniteltavan ilmatilan on palveltava käyttäjiä pitkälle tulevaisuuteen
 - Ilmailun kielto-, rajoitus- ja vaara-alueet
- Muuta huomioitavaa
 - Navigaatio- ja valvontalaitestrategian ajantasaisuuden tarkastaminen
 - Ilmailun säätelyn ajantasaisuuden tarkastaminen

Ilmatila 2027-hanke

Esimerkki CTR:n uudelleenmuotoilusta

EFRO

Ilmatila 2027-hanke

- 🌐 Koko alailmatila tarkastellaan uudelleen ”tyhjältä paperilta”
 - Toimijoiden määrä alailmatilassa on kasvamassa voimakkaasti
 - Nykyinen ilmatila on pirstoutunut ja hankala hahmottaa
 - Alailmatilan erilaisten varausalueiden tarkastelu tehdään tarveharkinnan perusteella
 - Tarpeettomat vaara-alueet poistetaan (pelkkä purjelento ei välttämättä tarvitse D-alueita?)
 - Rajoittavat UAS-ilmatilavyöhykkeet optimoidaan uusiutuviin CTR/FIZ LOWER alueisiin
 - Huomioidaan kaupunkialueella tapahtuva ilmailu /U-Space ja pyritään vapauttamaan tilaa myös tulevaisuuden hankkeille

Vuosi 2025 on vaikuttamisen aikaa!

OPS M1-2 ohje

Miksi tehdään?

- Viime kesänä (6.5.2024) Traficom julkaisi päivityksen ilmailumääräykseen OPS M1-2 (lentonäytökset ja –kilpailut)
 - Monenlaisia kyselyitä ja ”parranpärinää” siitä, että ”voiko ilmailutapahtumia yleensäkin enää järjestää pienimuotoisesti?”, ”Ovatko kaikki ilmailutapahtumat lentonäytöksiä?” jne.
 - Myös OPS M1-2 uutena tuotu vaatimus riskianalyysistä herätti kysymyksiä
- Olennaiset syyt siihen, miksi Traficom päivitti OPS M1-2 liittyivät mm seuraaviin asioihin:
 - Määräys oli vanhentunut monelta osin (viimeisin päivitys oli tehty 1997)
 - Haluttiin erotella erikokoiset ilmailunäytökset/kilpailut toisistaan
 - Haluttiin tuoda esille se, että erilaisia tapahtumia säädellään myös muussa kansallisessa lainsäädännössä/määräyksissä (Poliisi, Pelastuslaitos)
- Liiton Turvallisuustoimikunta päätti käynnistää yhteistyössä Traficomien kanssa hankkeen syksyllä 2024, tavoitteeksi määriteltiin: ”Selkiyttää ilmailumääräystä OPS M1-2 ja kertoa, mitkä muut lait/määräykset säätelevät ilmailutapahtuman järjestämistä, sekä opastaa riskianalyysin laatimisessa”

OPS M1-2 ohje

Miten tehdään?

- 🕒 Työryhmän ajatuksena on ollut pyrkiä kokoamaan ohjeeseen ilmailutapahtuman järjestämiseen liittyvää lainsäädäntöä (myös muuta, kuin vain ilmailua koskevaa)
- 🕒 Eri tyyppisiä ilmailutapahtumia ja niihin kohdistuvia OPS M1-2 määräyksellä asetettuja vaatimuksia on koottu taulukkomuotoiseksi esitykseksi, jota on helpompi seurata
- 🕒 Ohjeen laatimisen eräänä lähtökohtana työryhmä piti sitä, että varsinaisten ”suurten lentonäytösten” järjestäjät tietävät varsin hyvin, mitä, miten, missä laajuudessa ja millaisia tapahtumia varten heidän tulee näytös- tai kilpailulupia laatia. Sen sijaan pienempien ilmailutapahtumien järjestäjien keskuudessa tämä ei ole kovinkaan yleistä.
- 🕒 Paljon kysymyksiä aiheuttanut, riskianalyysiin ja sen laadintaan liittyvä osio on esitetty ohjeessa esimerkinomaisesti, mutta kuitenkin siten, että järjestäjän tulee itse pohtia tilaisuuden riskejä ja tehdä niistä analyysi. Ilmailun turvallisuuskulttuuria korostavana ajatuksena työryhmällä myös oli myös se, jokaista ilmailutapahtumaa varten tehtäisiin tulevaisuudessa jonkinlainen riskianalyysi.

OPS M1-2 ohje

Pieni lentonäytös

Määritelmä

- Enintään yhden päivän kestävä lentonäytös
 - Yleisötapahtuma, johon ei osallistu taitolentoa lentäviä miehitettyjä suihkumoottorikoneita ja
 - jossa on enintään 5 ohjelmanumeroa

Toiminto/tehtävä	Vaatus	Muuta
Tapahtuman johtaja	Nimettävä	Hoitaa myös näytöksen johtajan velvoitteet
Näytöksen johtaja	Tämän tehtävän edellyttämät tehtävät vaaditaan	Tapahtuman johtaja voi hoitaa myös tämän tehtävän oman tehtävänsä ohella
Lentopaikan pitäjä	Lupa vaaditaan	
Kilpailulupahakemus		viimeistään 8 viikkoa ennen
Kilpailuilmoitus Traficomille	Vaaditaan	viimeistään 14 vrk ennen
Riskiarvio	Vaaditaan	Tiedoksi Traficom + lentopaikanpitäjä Riskiarvion laajuudessa huomioitava OPS M1-2 kohdan 7.2 edellytykset
Tilapäiset ilmatilajärjestelyt (9.6)	Vaaditaan	Näytöksen johtajan (tarvittaessa) haettava tilapäistä R/D-aluetta
Asiakirjat (9.5)		OPS M1-2 mukainen asiakirjalistaus
Pelastuspalveluiden taso	Varmistettava	Pelastuspalveluiden tarpeellisen tason määrittelee pelastuslaitos
Kirjallinen tiedote	Ei vaadita	
Suullinen tiedotustilaisuus	Vaaditaan	Tilaisuuden runko OPS M1-2, kohta 9.1.2
Raportointi	Vaaditaan	Näytöksen jälkeen Traficomille, OPS M1-2, kohta 9.8. Vapaamuotoinen käy

OPS M1-2 ohje

Esimerkkitaulukko riskianalyysistä

Todennäköisyys (T)	Vaikutus (T)				
	Katastrofaalinen (5)	Vaarallinen (4)	Merkittävä (3)	Vähäinen (2)	Mitätön (1)
Todennäköinen (5)	Ei hyväksyttävissä	Ei hyväksyttävissä	Ei hyväksyttävissä	Tarkastele	Hyväksyttävissä
Satunnainen (4)	Ei hyväksyttävissä	Ei hyväksyttävissä	Tarkastele	Tarkastele	Hyväksyttävissä
Vähäinen (3)	Ei hyväksyttävissä	Tarkastele	Tarkastele	Hyväksyttävissä	Hyväksyttävissä
Epätodennäköinen (2)	Ei hyväksyttävissä	Tarkastele	Tarkastele	Hyväksyttävissä	Hyväksyttävissä
Erittäin epätodennäköinen (1)	Tarkastele	Hyväksyttävissä	Hyväksyttävissä	Hyväksyttävissä	Hyväksyttävissä

Turvallisuudenhallinnan (SMS) keskeinen periaate on riskien tunnistaminen, arviointi ja sen perusteella tehdyt tarvittavat toimenpiteet riskien poistamiseksi tai vähentämiseksi. Tämä tehtävä tapahtumaa suunniteltaessa ei ole mitään ”rakettitiedettä”, mutta vaatii paneutumista asiaan hyvissä ajoin ennen tapahtumaa ja myös jatkuvaa seurantaan ilmailutapahtuman aikana. Jos siihen tarvitaan myös Pelastustoimelle esitettävä pelastussuunnitelma, riskien arviointi tulee tehdä vastaavalla tavalla kuten OPS-määräyksessä.

Ismo Aaltonen

OPS M1-2 ohje

Mitä seuraavaksi?

Ohjeen lanseeraus tapahtuu keväällä 2025

- Mahdollisesti yhteinen webinaario Traficomin kanssa?
- Turvallisuustoimikunta suorittaa muutamissa tulevilla ilmailutapahtumissa ohjeen ”testikäyttöä”
 - Taitolennon SM kilpailut
 - SIL päälentönäytös Kauhava 2025
 - Räyskälä Open 2025

Ohjetta ajatus täydentää myöhemmin palautteiden avulla

OPS M1-2 ohje

Lopuksi

Suomen Ilmailuliiton ja Traficomien tavoite ohjeen laatimiselle on kannustaa jäsenyhdistyksiä edelleen järjestämään erilaisia ilmailutapahtumia eri puolella Suomea, jotta saamme uusia harrastajia eri ilmailulajeihin.

Muita huomioita kaudelta 2024

Ilmatilavaraus-asioita, viestiä AMC:ltä

- 🇫🇮 Varausten koordinointiin liittyviä haasteita vuonna 2024
 - Tapauksia kirjattiin 14 kpl (kuulemma vähemmän kuin edellisenä vuonna)
 - Unohdettu aktivoida ja/tai peruuttaa
 - Alueen varanneen puhelimeen ei saatu yhteyttä
- 🇫🇮 Erityisen tärkeätä huolehtia siitä, että alueen varaaja on tavoitettavissa koko varauksen ajan!
 - Varaajan puhelin ei voi olla lennolla mukana, äänettömällä tai suljettuna!
 - Erityisesti EFHK TMA lähellä olevat (esim. Nummela, Räyskälä, Hyvinkää)
 - EFHK APP:lla saattaa tulla ”nopeita tilanteita” (sää muuttuu tms.)
- 🇫🇮 Suurissa ilmatilavarauksissa on hyvä pyrkiä aktiiviseen viestintään AMC:n kanssa
 - Deaktivoidaan, jos aluetta/osa-aluetta ei tarvita jne.

Kiitos!

Suomen Ilmailuliitto ry
Lentäjätie 3
01530 Vantaa

www.ilmailuliitto.fi

@suomenilmailuliittory

@ilmailuliitto

@ilmailuliitto

